

Η ιστορία του Σκι

Διάβασα σ' ένα διαδικτυακό τόπο το παρακάτω ενδιαφέρον κείμενο και νομίζω πως θ' αρέσει και στους αναγνώστες σας. Δυστυχώς δε συγκράτησα το όνομα αυτού που το ανέβασε. Ας μας συγχωρέσει ο καλός μας φίλος και ας μας τηλεφωνήσει για να επανορθώσουμε αυτή την παράληψη.

**Με εκτίμηση
Μάκης Τζωρτζίδης**

Ψάχνοντας πληροφορίες για την ιστορία του σκι στην Ελλάδα, βρήκα ένα κείμενο του πρώτου ίσως Έλληνα χιονοδρόμου, του Κώστα Ελευθερουδάκη, που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό "Το Βουνό" το 1949. Το μοιράζομαι μαζί σας αυτούσιο.

«Όταν εδώ και πενήντα χρόνια, στα 1896, γύρισα στην Ελλάδα, ύστερα από ένδεκα χρονών διαμονή στο Βορρά, όπου από δώδεκα χρονών παιδί είχα μεταφτευθεί απ' το πατρικό σπίτι της Πλάκας, πήρα μαζί και τα σκι μου. Μου τα είχε χαρίσει, μια θειά μου, όταν ακόμη ήμουν μαθητής κάπου δεκάξη χρονών, μια βραδυά στο Δέντρο των Χριστουγέννων.

Ήταν απ' τα μακρυά, γιατί τότε στο Βορρά τα παιδιά παίζανε και με τα brake, τα κοντά. Τα κουβάλησα μαζί μου μάλλον για ενθύμιο, παρά για να τα χρησιμοποιήσω στην Ελλάδα, στη χώρα του ζεστού ήλιου, των απρόσιτων βουνών. Έτσι τάριξα στην αποθηκούλα του σπιτιού, για να εμποδίζουν τη παλιά μας υπερέτρια, την κυρά Βασιλική, σε κάθε τακτοποίησή.

- Τι τα θέλει αυτά τα ξύλα ο κύριος Κώστας, δεν τα καίμε στη μπουγάδα:

Χρόνια αρκετά μένανε τα σκι κρεμασμένα κι' άχρηστα. Αλλά, όπως όλα τα πράματα, έτσι και τα σκι μου, είχαν το πεπρωμένο τους. Μια μέρα κουβεντιάζοντας για τα χειμερινά σπορ του Βορρά με τον πρώτο παιδαγωγό των μικρών βασιλοπαιδών, τον Ελβετό Σίνδλερ, που τούκανα φιλικό ρωσικό μάθημα, γιατί καθώς μούλεγε θα πήγαινε για παιδαγωγός στη τσαρική οικογένεια κι' ήθελε να ξέρη λίγα απ' τη γλώσσα του τόπου, τούπα ότι έχω ακόμα τα παλιά μου σκι πεταμένα κάπου.

- Και δεν τα μεταχειρίζομαστε καμιά φορά στο Τατόι όπου το χιόνι μερικές φορές περνά και τα Ελβετικά βουνά:

Συμφωνήσαμε. Μια μέρα λοιπόν του Φλεβάρη του 1904 ανεβήκαμε στο Τατόι, ο Σίνδλερ, οι δύο βασιλόπαιδες Γεώργιος και Αλέξανδρος (μικρά παιδιά τότε 12-15 χρονών) κι' εγώ.

Οι δέστρες, έπειτα από τόσα χρόνια, είχαν κάπου παραπέσει και χαθή, βαξ δεν είχαμε πάρει μαζί μας, ούτε θα βρισκότανε φαντάζομαι τότε στην Αθήνα, στο παλάτι του Τατοίου όμως βρήκαμε ένα σπερματοσέτο και μ' αυτό αρχίσαμε να τριβουμε τα σκι. Για δέστρες, κάποιος γέρο θαλαμηπόλος του παλατιού, μας εξοκονόμησε κάτι ράντες και για μπαστούνια χρησιμοποιήσαμε ένα σκουπόξυλο, κι' ένα μπαστούνι (που ίσως νάτανε και του Γεωργίου του Α'). Μπήκαμε λοιπόν έτσι στο χορό και σαν απροετοίμαστοι, έπειτα από τόσα χρόνια, και σαν μέτριοι σκιέρ που ήμαστε, με κάποια προσοχή. Γρήγορα όμως πήραμε θάρρος και τσουλίσαμε απ' τον κατήφορο του παλατιού ως τα βουστάσια του κτήματος κι' ακόμα παρακάτω. Ο ενθουσιασμός μας δεν περιγράφωταν. Σκι στην Ελλάδα: Αυτό ήταν κάτι το εξαιρετικό!

Όταν ο Βάϊσμαν, ο παλιός Δανός διευθυντής του Τατοίου, το διηγήθηκε, όπως μου έλεγε, στο Βασιλιά Γεώργιο τον Α', στην αρχή εκείνος δεν το πίστεψε, έπειτα όμως άρχισε να γελά. Αλλά το σπορ άρεσε τους μικρούς βασιλόπαιδες κι' έπειτα από πολλά παρακάλια ο Σίνδλερ τους έκανε με προσοχή μερικούς μικρούς γύρους, για να τουμπάρουν σε λίγο.

Από κείνο τον καιρό όταν έπεφτε πολύ χιόνι στο Τατόι ή στην Κηφισιά ανέβαινα κι' έπαιζα, μόνος μου εννοείται, λίγες ώρες. Ένα αξιόλογο γύρο, για την εποχή, που βάστηξε αρκετές ώρες, εκάναμε στην Κηφισιά, με τον Πφένιγ της Οινοποιίας του κτήματος Τατοίου, και με ένα νεαρό Βέλγο, νομίζω το γυιό του τότε πρέσβη, εννοείται πάντα με τα δικά μου σκι, που τα ξαναλάζαμε μεταξύ μας, γιατί άλλο ζευγάρι δεν υπήρχε τότε στην Αθήνα. Αργότερα έτυχε να κάνω σκι στην Κηφισιά προς το δημόσιο δρόμο του Τατοίου και με ένα άλλο Βέλγο, πάλι της πρεσβείας.

Σε μια χιονοθύελλα των Αθηνών, νομίζω στα 1906, που το χιόνι μεσ' τη πόλι έφτασε τους 40-50 πόντους, δεν βάστηξα. Τάδεσα του τσουλίσα, με δρομολόγιο Κολωνάκι, Κανάρη, Ακαδημίας, Γρηγορίου Ε' και Πανεπιστημίου, όπου για να γλυτώσω απ' τη μαρίδα που με καταδίωκε, χώθηκα σ' ένα μαγαζί των Χαυτειών. Αυτό το επεισόδιο το γράψανε κι' ο εφημερίδες με χτυπητούς τίτλους: "Αι Αθηναί Φινλανδία", "Η χθεσινή χιονοδρομία εντός της πόλεως".

Στην Πάρνηθα για τη δυσκολία της συγκοινωνίας ανέβηκα αργότερα, δέκα πέντε χρόνια προτού γίνη ο δημόσιος δρόμος, την πρώτη χρονιά

Τα παλιά σκι με τα μπατόν από καλάμι μπαμπού. Φωτογραφία του 1956.

που έγινε το παλιό προσωρινό Σανατόριο, στα 1914. Είχα φορτώσει τα σκι στο μουλάρει του μακαρίτη του γιατρού θάλη, του διευθυντή του Νοσοκομείου. Ανεβήκαμε από βραδύς μαζί, απ' το παλιό μονοπάτι που περνά από τις Πόρτες και το πρωί μπήκα, μόνος φυσικά, σε κίνησι. Ο γιατρός που είχε περάσει δέκα πέντε χρόνια στην Ελβετία ενθουσιάστηκε, με παρακολουθούσε κουκουλωμένος στο χονδρό παλιό του ώρες ολόκληρες, και στο τέλος με περιποιήθηκε, μ' ένα πλούσιο γεύμα.

Εδώ και είκοσι χρόνια ο αλησμόνητος Σπήλιος Αγαπητός, εξαιρετική ελληνική φυσιογνωμία, γνωρίστηκε στο σπίτι μου με τους παλιούς μου φίλους και συνεργάτες στις εκδόσεις των γνωστών μεγάλων συγγραμμάτων για την Ελλάδα, τους Ελβετούς Fred Boissonnas και Daniel Baud-Bovy. Μιλώντας για τη φυσική ομορφιά της Ελλάδας και για τη δημιουργία τουρισμού, θίξανε και το ζήτημα των χειμερινών σπορ. Ο Αγαπητός δεν είχε καταγίνει ως τότε με τα χειμερινά σπορ, ενδιαφερόταν όμως για κάθε κοινωνική πρόοδο. Δεν θυμάμαι λεπτομέρειες απ' την όμορφη αυτή πρωτοβουλία του αλησμόνητού μου φίλου. Άκρες μέσες, θυμάμαι μόνο ότι μια μέρα με ειδοποίησε να πάω στο ξενοδοχείο της Μεγάλης Βρετανίας, που θα συζητούσαμε για τα χειμερινά σπορ στην Ελλάδα κι' άλλα. Την ίδια εποχή, στα 1929, αν καλά θυμάμαι, ιδρύθηκε κι' ο πρώτος Οργανισμός του Τουρισμού. Ήμουν κ' εγώ ένα απ' τα έξη μέλη του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου, κ' έναν καιρό ο προσωρινός πρόεδρος του. Δεν είχα λοιπόν καιρό με τόσες άλλες ευθύνες, γενικές κι' ατομικές, να καταγίνω και με τα χειμερινά σπορ. Ευτυχώς χάρις στην επιμονή του Σπήλιου Αγαπητού, που ήταν πρόεδρος πολλά χρόνια, και των καλών του συνεργατών του Ε.Ο.Σ., κατορθώθη το θαύμα των χιονοδρομιών στην Ελλάδα. Με μεγάλο ενδιαφέρον παρακολουθούσα την προσπάθεια κι' έπαιρνα μέρος στα εγκαίνια των καταφυγίων, στους αγώνες και σ' ό,τι σχετικό. Σ' αυτά τα χρόνια γίνηκαν πολλά, και θα γίνουν περισσότερα, φτάνει η αγαπημένη μας νεολαία να μη χύσει την αισιοδοξία της για το μέλλον.

Τώρα όμως που γέρασα δεν ξέρω τί να κάμω με τα γερικά μου σκι, που με εξηπηρετήσανε πενήντα οχτώ χρόνια. Πρέπει όμως να σωθώ απ' τις διαμαρτυρίες των δικών μου που φοβούνται μη τσακιστώ καιιά μέρα πάνω στα βουνά, και περάσω τα στερνά μου χρόνια με δεκανίκια. Απεφάσισα λοιπόν, μόλις χιονίση στην Πάρνηθα, ν' ανεβώ να κάνω μερικές βόλτες κ' έπειτα να τα κρεμάσω στο Καταφύγιο για διακόμιση, ανάμνησι και μίμησι των διαδόχων μας, των νέων σκιέρ»

Θέλεις να μάθεις αυτό?

Βρε Θηρίο?

ΕΥΚΟΛΑ!
ΞΕΚΙΝΑ ΤΩΡΑ!

ΣΧΟΛΗ
ΑΡΧΑΡΙΩΝ
ΜΑΪΟΣ 2013

Για πληροφορίες πάρτε τηλέφωνο
ή καλύτερα μπες στην ιστοσελίδα

...και για τους πιο προχω:

KAYAK μέσου επιπέδου, προχωρημένων, experts, playboat, πιστάμο στο εξωτερικό κ.α

ΣΧΟΛΕΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ορεινών νεράν της Rescue 3 International
ΣΧΟΛΕΣ ΟΔΗΓΩΝ RAFTING & πιστοποιήσεις της Διεθνούς Ομοσπ.rafting

www.kayakmetavasi.gr info@kayakmetavasi.gr

Υπεύθυνος: Γιάννης Χολέβας / τηλ: 6944 656 029